

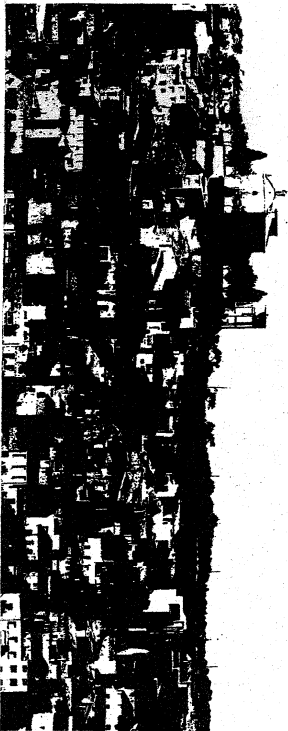
LA CULTURA

Creieu que el gai, per contemplar-se al mirall, perdé la seva gràcia? El gai tenia uns moviments encantadors. La dona més meravellosa no igualava el gai, en línies i elegàncies. La gràcia del gai era espontània. Un dia sabé que en el món es confeccionava aquesta gràcia, de la qual ell ni s'havia adonat; i s'estudia al mirall per estilitzar-se. La perdé, ja que la sensació d'espontaneïtat era la cosa més valuosa en ell i aquesta sensació es perdé per estudiar-se al mirall.

Naturalment, per estudiar-se massa poc.

Tots els contes de Llorenç Villalonga (Barcelona, Edicions 62, 1986)

Edita:
 Associació de Joves Amics de la Cultura
 de la Fatarella.
 Impressió i disseny:
 Gràfiques del Matorranya. Calceit
 D.L.T. 2701-89

ANIVERSARI DE
 L'ASSOCIACIÓ DE JOVES
 AMICS DE LA CULTURA
 DE LA FATARELLA

La Dolors i la Maseu, de l'Associació, que al principi també van formar part del col·lectiu.

El Pare Sant de Cabasser's; que bones que eren les pel·les que feia! El grup de rock, Sistema, amb el qual hem compartit el maderal i l'equiu de so.

L'Associació de Cultura Popular, CARRUTYA, de Reus; i gent de la Fàbrica. Amics de grups d'animació, gent del món de la cultura i de la festa al carrer... podríem fer un llibre infinit de tota la gent que ens ha ajudat i que ha participat en el grup durant aquests 9 anys. A tots ells els dediquem aquesta història que també és la seva.

VISCA LA CULTURA POPULAR, VISCA LA FESTA AL CARRER!

4.6. L'Associació compromesa amb el moviment antinuclear

La lluita del poble d'Ascó, la "Marxa antinuclear", les manifestacions, l'organització per part de la Unió de Pagesos de la Terra Alta d'un Festival Antinuclear a la Franel·la, l'accediment de Horriburg i informacions recollides d'agut i d'altre, són els antecedents del posicionament de l'Associació en contra de l'energia nuclear.

Què havia succeït? per què l'Associació es posiciona en contra d'aquest tipus d'energia?

Doncs que descobrim que el que ens presentaven com a símbol de progrés, riquesa i desenvolupament econòmic, tenia una cara que la indústria electro-nuclear no explicava: la seva perillositat i les conseqüències irreversibles en cas d'accident. I nosaltres hi vivíem molt a prop.

Per què a Ascó? I ens contestàvem que havien escollit aquella zona pel seu baix nivell cultural, econòmic i de població.

A poc a poc vam anar descobrint la veritable cara de l'energia nuclear, de les empreses elèctriques i del l'Estat (Parlaments, Govern, Ajuntaments...).

La Central Nuclear d'Ascó començà amb la Dictadura Franquista aprofitant la situació de falta de llibertat, la desinformació i la corrupció dels Ajuntaments.

La història de la Central Nuclear d'Ascó és un cúmul de mentides a la població (deien que volien fer una fàbrica de xocolata) i la

infracció de normes lleis i normes estatals i internacionals (les seves lleis).

I amb els Ajuntaments democràtics, les noves llibertats, la cosa canvia?

Vam comprovar que no. Que de ciutadans d'un Estat de Dret ens convertiríem en ciutadans: Dret d'Estat, que amb diners, en nom d'un progrés econòmic... podien comprar-nos. Decidien sobre les nostres vides, la nostra salut, la nostra terra, utilitzant la força, aprofitant-se del nostre nivell cultural i econòmic, fent legal, el que fora de tota legalitat, constituïa i constituïa una agressió irreversible. Havíem arribat a la conclusió que la democràcia podia ser útil per a determinats aspectes de la nostra vida, però no en el tema nuclear.

I des d'on vam fer legal, en nom del progrés, l'opressió? Des del Govern i Parlament de l'Estat, des del Govern de la Generalitat i del Parlament de Catalunya, des de Diputacions, Govern Civils, partits polítics, Consells d'Energia Nuclear, des d'Ajuntaments, empreses elèctriques i complexos militars...

Avui, després d'Hiroshima, Nagasaki, Horriburg, Txernòbil, Ascó, Vandellòs i... convé recordar que existeixen persones, amb nom i cognoms, responsables de l'opressió nuclear, que presideixen governs, conselleries, ministèris, empreses, ajuntaments... justificant l'injustificable.

Tots saben i saben que amb la legalitat a la mà, sense més arguments, les nuclears de l'Estat Espanyol, a Catalunya, no podien, no poden funcionar. Quina justificació s'haurien inventat d'ocórrer un accident greu?

De què ha servit el Canon Energètic? Aquest Plus de perillositat va ésser creat per frenar l'ofensiva antinuclear i comprar el silenci de molts ajuntaments, quon, per cap motiu ni en nom de res no havien de callar. Ara sembla que les coses estiguin canviant... i no.

La lluita antinuclear de l'Associació es produí, doncs, al bell mig d'unes marques il·ligades, interessades, amb les Centrals Nuclears (treball, sous elevats, comerç, consum...)

Aleshores vam haver de plantejar-nos com fer la lluita, a partir de l'experiència del poble d'Ascó. Teníem amics, veïns, familiars, hebe-

llant a les Nuclears. La nostra tasca va ser d'informació, denúncia i mobilitzacions, sense provocar una separació i enfrontaments al poble i contactes entre els qui treballaven i els qui no a la Central Nuclear.

Xarxes, conferències, assemblees, lectors, denúncia d'accidents i incidents a la Central, denúncia de la inoperància de Protecció Civil, mercats alternatius, manifestacions... Davant contra Gollat. Poc a poc la nostra força contra tots els milions de que disposaven l'Estat i les companyies elèctriques. Però eren tan pocvergonyes, i el tema nuclear tenia totes implicacions, que aconseguírem fer-nos sentir.

Durant aquesta època l'Associació es va haver d'obrir al l'exterior, sortir dels límits del poble, per la importància de la lluita.

I no volíem solament dir NO a les Nuclears, també volíem dir SI a altres coses, demostrar que podíem prescindir del model de vida que imposaven les Nuclears.

Entrem en contacte amb persones de tot Catalunya. Comencem a parlar d'energies alternatives, agricultura biològica, salut natural, formes de vida diferents... Perquè el tema nuclear a moltes persones ens obligava a replantejar-nos la nostra vida en molts aspectes.

Els missatges antinuclears i ecologistes venien de zones urbanes, on existia més informació. Això va fer que durant una època treballéssim amb organitzacions de tot Catalunya, però sense disposar d'una organització comarcal, rural, regular, estable. Es el temps de la Taula Antinuclear i Ecologista, que durà fins una mica després de l'entrada en funcionament del grup Ascó I.

La posada en funcionament d'Ascó I, sense cap oposició generalitzada a les nostres campanyes, al nostre poble, motivà crisis personals que portaren a plantejar la dissolució de l'Associació, cosa que no succeí. La pregunta que ens fèiem era: per què lluitar?

Aquí val a recordar, la pujada de radiocactivitat a la Fontanel·la, 14 vegades superior als valors "normals", a hores d'ara, no justificada ni aclarida per part de cap organisme ni autoritat competent.

Després, encara ens quedaven forces. Amb l'organització de la 1a. Cadena Humana Ascó-Vandellòs, serà la "Coordinadora Ecològica Comarcal" qui prendrà el protagonisme amb l'organització de diferents activitats fins al funcionament de la Central Nuclear Ascó II.

Ara ve la desmobilització, la crisi. Les nuclears ja funcionaven, calia acceptar-ho. Malgrat tot la nostra vida havia de continuar.

Val a dir que es tenia la sensació d'allunament, perquè amb petites excepcions, no existien a pobles i comarques veïnes, col·lectius organitzats tipus Associació, que permetessin de dur una lluita més àmplia, més efectiva. I això feia la tasca més feixuga. Massa feina per a totes poques mans.

I per entendre el "Mas de la Solta" passant amunt i avall amb la seva furgoneta el símbol antinuclear. I encara va tenir estua de fer "Askobit", un muntatge sobre les Nuclears d'Ascó i l'energia nuclear. Perquè el Mas de la Solta va jugar el seu paper dintre del moviment antinuclear, a part de la seva importància a d'altres nivells (també se'n podria fer un llibre).

Ara el nostre poble torna a viure temps de canvi, es va acabar la feina a les Centrals, la gent ha de treballar fora poble perquè de la terra no es pot viure, etc... Existeix preocupació pel futur. Quins canvis vivem novament al poble?

Malauradament quan sortirà aquest llibre serà molt frasc a la memòria l'accident de Vandellòs I, la vaga general a l'Ametlla de Mar (Vscel i Amelld), el pronunciament de molts Ajuntaments, manifestacions... Hem estat molt a prop de la tragèdia nuclear.

Aquí, algú es podria consolar tot dient: Teníem raó quan ens oposàvem a l'energia nuclear. I algú altre li podria contestar: Serveix d'alguna cosa tenir raó?

Malgrat tot, com a cloenda d'aquest apartat i aprofitant l'avinentesa voldríem cridar ben fort: Desmantellament de totes les Centrals Nuclears!!

4.7. La dona dins l'Associació

Des de 80 socis que ha tingut l'Associació de Joves, el nombre de dones es poden comptar amb els dits de la mà. I no ho diem en sentit gúrru, sinó que realment dins de l'Associació no hi ha hagut més de 10. O socies. I dones que hi hagin participat activament no arriben a 10. I la manera hi ha hagut el suport d'altres noies que, encara que no sien al poble, no se n'han deslligat mai.